

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVI.

V Ljubljani, 8. grudna 1893.

List 49.

Monsignor Matej Kôžuh.

V prejšnjem listu smo naznanili imenitno odliko, ki je došla iz Rima prečast. gosp. Loškemu dekanu Mateju Kožuhu; nadjamo se, da vstrežemo častitemu občinstvu, ako podamo v „Danici“ tudi nekoliko iz njegovega življenja, in to iz cerkvenega ogovora, ki se je glasil pri slovesni 25letnici, ki se je obhajala 26. julija t. l. v Stari Loki.

Cerkveni govor.

Častimo Boga Očeta
in Sina in S. Duha;
Preslavljajmo Ga na
veke. (Sv. Cerkev.)

Ljubljeni in spoštovani poslušavci! Zgodilo se je enekrati, da sem v tej lepi dekaniji cerkvi besedo božjo oznanoval; pa bila je vselej kaka vesela prilika, kakor n. pr. ko ste dobili častitljivo novo zvonilo pred več leti itd. Danes v prelepi praznik velike svetnice in pomočnice sv. Ane, katero zvesto posvečujete, pa se po vaših lastnih željah očitno in slovesno spominjamo slavnega dne, ko so pred 25letmi vaš ljubljani in prečast. gosp. župnik in dekan tukaj v Stari Loki nastopili svojo častno službo. Pred vsem vam moram izreči pohvalo in zahvalo, da ste se na to spomnili in namenili ta dan poslaviti in svojemu preljubljenemu in vseskozi skerbnemu odličnemu duhovnemu pastirju posebno čast skazati, s čimur Vi spoštujete ne le njega, ampak, tudi sami sebe, ker dobro znate ceniti, kaj je lepo in kaj se spodobi vzvišeno zasluženemu gospodu duhovnemu očetu. Posebna čast gre častitim gospodom iz dekanije in pa ljubljanim nekdanjim gg. duhovnim pomočnikom, kateri — nekteti od daleč — so se danes zbrali k tej

lepi slovesnosti v dekaniji cerkvi sv. Jurija. Petindvajsetletnica je namreč imenitna prilika, o kateri se slavitelji in slavljenci spominjajo mnogih milosti in dobrót, ktere je usmiljeni Bog skoz celo četertstoletje skazoval tistemu, kateri ta spomin obhaja in pa po njegovem posredovanji dotičnemu več ali manj obširnemu kraju in krajem. Ker tedaj danes tako slovesnost obhajamo, zaupam, da bo služilo v Božjo čast, prečast. gospodu dekanu v zaslužno počečenje in vam, spoštovani poslušavci, v spodbudo, v dušni prid ter veselje, ako se 1) nekoliko ozrêmo na prečast. gosp. slavljenca župnika in dekana; in 2) sploh na duhovski stan, kakor se razodeva še posebej v poznejših letih.

V prijaznih loških hribih je pred mnogimi leti pošten kmetiški dom med drugimi imel verlega dečka, ki se je nekako posebno modro in serčno obnašal med tovarši ter so ga mali tovarši med seboj imenovali „kralja otrók,“ ker je nad vsimi nekako gospodoval in jih imel, djal bi, v oblasti, kakor da bi bil res svoj dan odločen za kaj višjega, kakor pa njegova mlada tovaršija. Predstavljal se je rad tudi loškim gg. kaplanom, ktere je rad in vesel gledal, ko je kateri prišel s ss. zakramenti previditi bolno osebo, ki je osebenkovala v očetovi koči. Duhovni, se vé, so očetu prigovarjali, naj dá sinčka v šolo, in oče so rekli z nekako zaupnostjo: „Ta fant bo duhoven, kajti rad moli.“ Iz tega smete soditi, kakošen duh, duh bogoljubnosti je bil v tisti hiši, in kako je treba otroke učiti moliti in na dobro ravnati od mladih dni. Tisti serčni deček pa je zdaj v 70. letu svojih dni in ni noben drugi kakor današnji jubilant, ki je že 25 let ne le vaš duhovni oče, ampak tudi loški preč. gosp. dekan.

Šolal se je v Loki in potem v Ljubljani ter bil novomašnik 31. jul. leta 1849. Veste pa, da kogar Bog ljubi, ga velikrat vodi po ternjevi poti; prečast. gosp. 25letnik so bili poslani od škofa kot pripomočnik k bolehnemu gospodu župniku Kastrinu na Brezovcu pri Ljubljani, kjer se jim je prav dobro godilo. Toda kmalu je vstal v Ljubljani v Št. Peterski kasarni strašen legar, mačuh (nekaka grozna vročinska nalezljiva bolezen, vsled ktere je pomerlo dosti vojakov in tudi več duhovnov.) Milostni gosp. knez in škof Anton Alojzij so v tej sili povabili gospode duhovne po deželi, kateri bi bil voljan radovoljno priti v Ljubljano vojake na srečno smert pripravljati. V mladenški gorečnosti se ponudi tudi naš mladi mašnik, da hoče tudi on podati se in v kasarni za legarjem (tifusom) bolne vojake spovedovati, na srečno smert pripravljati itd.: pri tem pa si je nakopal sam grozno bolezen, ter je za smert zbolel in komaj se še pri življenji ohranil. Več mladih duhovnov je bilo pri tem zbolelo, zboleli so vsi trije šenpeterski gg. kaplani, vsi šentjakopski gospodje, umerl je bil šentjakopski župnik stari g. Pohlin, mladi g. Pegam iz Škofje Loke, s katerim sem bil jaz ob enem posvečen, in še nekaj družih.

O sedanjem preč. g. dekanu naj opomnim, da se je drugim gg. duhovnom mladi mašnik tako smilil, da so glasno oporekali, naj tako mlad duhoven se nikar ne podaja v toliko nevarnost, ter on, ki vina ne pije in tobaka ne rabi, pa ki je že tako šibek in slabega zdravja, naj se ne derzne v toliko nevarnost, v nezduh vojakov, ko se je bilo treba večkrat na tla skloniti k bolniku, v množici vojakov, njegovo sapo v sebe vleči, ter rekli so, da bode svojo derznost gotovo z življenjem plačal: in njegov župnik na Brezovcu, g. Kastrin, ko je dekanatni sluga prinesel škofovo dovoljenje, je bil tako nejevoljen, da je rekel po svoji laški „maniri“: ko bi bil vedel, da „dekret“ nese, bi ga bil skoz vrata vergel. Vender škof Wolf so bili te misli: naj pa gre, se bo bolj izuril v duhovskem pastirstvu (ker namreč sam tako želi). Sej šel je vsak le radovoljno v to kužljivo nevarnost, kdor je sam želel in se oglasil. Ljubi Bog pa je vender mladega g. duhovna iz smertne bolezni rešil in za prestano delo in nevarnost mu je podelil dolgo življenje in zdaj poslednjič častno 25letnico v Stari Loki. Mislim, da se ne motim, ako terdim, da ga je bila ohranila molitev njegove bogoljubne matere. Kakor matere veliko sinov zmolijo, da so duhovni, tako jim potlej, dokler so žive, zmolijo blagoslov v duhovskem

pastirstvu. (Izmed tistih duhovnov, ki so bili takrat zboleli, je zdaj razun prečast. g. dekana živ le še en sam gospod, kolikor je meni znano, namreč preč. g. zlatomašnik in župnik Valentin Sežun v Dobropolju, star že 83 lét, ki je pa že oslavljen, komaj še kaj malo vidi in le s pomočjo g. kaplana zamore še maševati z velikim trdom). Prečast. gosp. 25letnik tedaj, ko jih je bil ljubi Bog tako čudno ohranil, so bili potem 5 lét kaplan v Vipavi (med tem 3 leta učenik v šoli); dalje 7 in pol leta duhovni pastir v Šturiji na Vipavskem, in ker je bila ob tistem času (1855) izrojila huda kolera in 3 gg. duhovne v sosedstvu pobrala, so morali sami ondod duhovsko pastirstvo oskerbovati, gotovo z mnogim trdom. — Postali so nadalje župnik in dekan v Kočevji, kjer so delali in terpeli skoz 4 leta, in poslednjič skoz 25 let župnik in dekan v Stari Loki, nekaj časa šolski nadzornik kranjskega okrajnega glavarstva, dalje — uršulinski posebni spovednik itd.

(Konec nasl.)

Opatija trapiška Marija-Zvezda v Bosni.

(Konec.)

Mirodvor imajo lepo obzidan in vanj častit vhod; sredi mirodvora stoji veliki križ s svetoginljivo podobo razpetega Zveličarja. Grobovi redovnikov so prijazno razversteni, s cveticami obsajeni, vmes pa razredno stojijo in rastó lepa, vedno zelena drevesca; vsaki grob ima priprosti derveni križ z napisom dotičnega pokojnega meniha! Dolenji kraj mirodvora je lep in prijeten, oddelek za telesno umerle sirotne dečke iz zavoda, tudi ti imajo vsaki svoj grobni križ z napisom. Menihi pogosto, posamezno in vkupno, obiskujejo mirodvor in opravljajo molitve za pokojne sobrate in za vse duše v čistilišču. Srečen, trikrat srečen je, kedor je poklican v ta strogi cerkveni red sv. očeta Bernarda — v trapiški red, kedor pokorno iz ljubezni do Boga in Jezusa križanega, v čast, ljubezen in češčenje Marije Device živi in spolnuje redovna pravila in dolžnosti v pravi pokori, v čednostnem, vernopobožnem in obilno dobrodelnem življenju preživi ves čas trapiško-redovnega življenja in se tako srečno loči iz sveta v večnost, ter zadobi še večjo slavo, veličastvo, veselje in še popolniše spoznanje in gledanje Boga trojedinega in deviške Božje Matere Marije, nebeške zvezde naj sijajniše, naj milejšc in naj lepše, za Bogom perve.

Toraj prispominjati in želeti je, da bi tudi več slovenskih mladenčev in móž zadobilo nagib

in poklic, da bi poklicani bili po milosti Božji v ta sveti Marijanski Bernardov red in to: svečeniki, učitelji, dijaki, dobri izgojitelji sirotnim dečkom, rokodelci, umetniki, poljedelci, učeni in priprosti. Tako, dragi verni Slovenci in spoštovani čitatelji mile „Zgodnje Danice,“ sem vam skromno, ob kratkem in priprosto nekoliko opisal, omenil in razložil o trapiški opatiji Marija-Zvezdi v Bosni. Majhen, silno ubožen, neznamenit, silno stiskan bil je nje začetek; ali po milosti Božji, po varstvu in pomoči Marije Device, s pobožnostjo, trudi in deli verlih menihov vspevala je, zrastle in razširila se družba v veliko, rodovitno drevo, koje tu na okrog sega na več strani, celo v Dalmacijo. Iz Marija-Zvezde, od tega redovnega drevesa presadila se jedna mladika v južno Afriko in je tam vzrastla že v veliko redovno drevo, ki je slavna opatija Marija-Hill v Natalu med Kafri. Bog daj in Marija Devica izprosi večje zanimanje za ta sv. red in za sirotne dečke v trapiški napravi, tudi v Sloveniji med vernimi Slovenci!

Obiskovali, pregledovali in premišljali ste v duhu znameniti samostan Bernardovega trapiškega reda — opatijo Marija-Zvezdo pri Banjaluki v jugoslavenski Bosni. Skromni „cicerone“ razkazoval Vam je priprosto, a istinito menihe najostrejšega cerkvenega reda in družbe, pa tudi raznovrstne oddelke, naprave in vstanove trapiškega samostana. Ozrmo se za sklep še nekoliko na opatijo v Marija-Zvezdi.

Posebno občudovati ni, ako dandanes liberalci, demokraški socialisti, framasoni, materialisti, posvetnjaški filozofi, kterikrat tudi nje napravam, redovnim in cerkvenim družbam nasprotujejo. Tako tudi tihi, mirni, verno-pobožni, delavni, pridni, strogo-redovni in mnogodobrodni menihi Bernardovega ostrejšega reda niso brez nasprotnikov.

Vsaka država ima raznovrstne stajališča, službe raznih imén, znamenj in nošnje, vojaške polke, regimente; različne tabore in tverdnjave. Istotako je v Kristusovi jedinopravi vesoljni rimski Cerкви raznih cerkvenih stajališč, služb; po imenih, znamenjih in nošnjah je tudi različnih taborov, tverdnjav in polkov, in ti so cerkveni redovi, družbe in bratovščine.

Slabo bilo bi in pogubonosno, ako bili bi razni stanovi, služabniki, tabori, tverdnjave in polki jednoiste države si nasprotni. Istotako zlo bilo bi, ako bi si bili nasprotni sploh katoličani, ali tudi članovi raznih cerkvenih redov in družb, ako bi se prezirali, ne se ljubili, medsebojno si ne pomagali, ne podpirali, složno ne delovali; kajti vsi imajo jednega nevidnega in

jednega vidnega verhovnega vladarja — poglavarja, akoprav imajo vsaki svoje še posebne generale; ipak vsi so v jedni službi Boga najvišjega in Kristusa Jezusa in Njegovega namestnika, vsi so še v posebni službi kraljestva — države Božje, sv. Cerkve na zemlji.

Vsi redovniki in družbeniki cerkvenih redov in družb so še posebej poklicani k večji evangeljsko-kerščanski, verni pobožnosti in čednosti, ter popolnosti, vsi redovniki, pa tudi mnogi družbeniki, prevzeli so dolžnosti trih evangeljskih svetov po vsej méri in obsežku.

Vsi cerkveni raznih imén in nošnje redovi in družbe so po volji Božji in sv. Cerkve vstanovljeni, vstanovljeni in vpeljani večino po svetih možéh — svetnikih Božjih. Sv. Benedikt, sv. Bernard, sv. Dominik, sv. Frančišk Seraf. in drugi sveti začetniki in vstanovniki ss. redov in družb bili so in še so in vedno ostali bodo veliki služabniki, prijatelji in ljubljenci Božji; akoprav vnanje po pravilu redovnem, delovanju, življenju, obleki, znamejih in običajih nekoliko različni, so vsi natančneje nasledovali včlovečenega Boga-Jezusa Kristusa, vsi so spolnjevali voljo Božjo, vsi živeli in delovali v večjo slavo Božjo in zveličanje neumerljivih duš človeških, v blagor bližnjega.

Zna se, da jednoista pesma zamore se pa na več „not“ in glasov — „viž“ popevati.

Tako so sveti možje, redovni vstanovniki, po volji Božji, po različnih „notah“ in načinih — „vižah“ učili, vadili in vodili živeti in delovati učenca — redovne in družbine duhovne sinove svoje; ali vsi so popevali jedno pesem: ljubiti Boga čez vse in bližnjega svojega kakor sami sebe; verno-pobožno, čednostno, spokorno in dobrodavno živeti in se večno izveličati.

Toraj vsi članovi cerkvenih ss. redov so v pravem pomenu jednaki in v jedno isto najvišjo sverho postavljeni. In le oni so na višji stopinji, koji pridneje, zvesteje spolnujejo redovna pravila, kteri strožije živijo po zakonih Božjih, sv. Cerkve in sv. Reda.

Prelepa, častitljiva je ljubezen, ako se vsi katoličani vesoljnega svetá, in posebej vsi duhovni, vsi redovi, redovni in medsvetni duhovni s škofi in drugimi verniki, škofje med seboj serčno ljubijo in skup deržé, kakor ena Jezusova čeda.

Ecce, quam bonum,
Bonum et jucundum,
Habitare fratres,
Fratres in unum!

M. A.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. (Novo društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevišča v Ljubljani.) Število zaneinarjenih in za družbinstvo nevarnih otrok se vedno bolj množi in nahajajo se taki, katerih navadne vzgojišča za mladino nikakor ne morejo na to pripraviti, da bi se dali lepo in koristno odgojiti ter da bi zadostovali postavnim šolskim vredbam, in taki otroci so velikrat nevarni tudi še drugi šolski mladini zarad okuženja. Dobra misel je torej, da naj se povzdigne naprava, ktera bi sprejemala take dečke, kolikor moč, še predno so čisto sprideni in nepoboljšljivi (po naši misli zlasti tudi od delavskih staršev, ki doma nadzorstva nimajo, ali pa ki so zapuščeni, brez staršev). Zbira se torej družba za zgradbo take naprave in nje pravila so že poterjena od vis. c. kr. vlade v Ljubljani z odlokom 18. nov. 1893. Posebno se peča za to stvar v. č. gosp. katehet Jan. Smrčkar z nekterimi drugimi odličnimi gospodi. Imenuje se: „Društvo za osnovanje in zgradbo zavetišča in vzgojevališča, s sedežem v Ljubljani.“

Namen je: dobra vzgoja zanemarjenih dečkov na versko-nravni podlagi; zavod po doveršitvi se izroči kaki cerkveni korporaciji, če le mogoče, družbi oo. Salezijancev.

Sredstva so: vplačevanje letnih doneskov od družbenikov, darila in drugotne podpore. Udje so: redni člani, ki plačujejo po 4 glđ. na léto. Podpornik je vsak, ki društvu podá kako podporo — v denaru ali v čemur bodi. Kdor plača za vselej 100 glđ., je ustanovnik.

Uprava in organizacija je navadna — s predsednikom, 2 namestnikoma, tajnikom, blagajnikom i. t. d.

Društvo neha, ko bode zavetišče doveršeno in se bode izročilo vodstvu kake cerkvene korporacije, če mogoče oo. Salezijancem in ko nadzorstvo prevzame knezoškofijski ordinarijat. Naprava se ima za vselej imenovati: „Kolegij Lurške Matere Božje.“ (Pod njeno varstvo namreč pridejo dečki, in to je za nje častno ime.)

Z Brezovice. (Slovo in prihod.) Č. gosp. administrator Jan. Milar oskerbovali so po smerti prečast. g. župnika Jan. Potočnika obširno brezovško župnijo od dné 13. jun. do 3. nov. t. l. v popolno zadovoljnost vseh faranov, kakor tudi — upam — v zadovoljnost svojih predstojnikov. Prav mnogo so si prizadevali v tem času za cerkev in za farane. S prostovoljnimi doneski faranov omislili so v cerkvi marsikaj potrebnega: kupili lepo novo svetilnico za večno luč, zali plašček za ciborij, novo banderco za čas izpostavljenega Najsvetejšega, prezlatila se je monštranica, pre naredili se lestenci, in oskerbelo se še več družih reči.

Bili so pa tudi neutrudni za dušni blagor vernikov, bodi-si v spovednici, na prižnici, kjer so z ginljivimi govori sejali seme božje besede v serca svojih vernikov itd. Bog daj, da obrodí delo tisočeri sad! Ostali bodo č. g. administrator nepozabljeni pri vsih, ki so jih poznali. Bog naj jim obilo vse poverne! —

Dné 3. nov. t. l. pa smo dobili novega župnika,

preč. g. Antona Hočevarja. Vsa Brezovica je bila praznično okinčana s slavoloki in primérnimi napisi; posebno okrašeno je bilo šolsko poslopje. Ko so se ob 4ih popoldne pripeljali v spremstvu preč. g. kanonika Seb. Elberta, začeli so pokati topiči in mladenci so verlo priterkavali, da je bilo kaj! Na meji brezovške fare pozdravil je došlega preč. gosp. župnika velecenjeni g. župan M. Remškar v spremstvu občinskih odbornikov in cerkvenih ključarjev. Pod cerkvijo pa je čakala šolska mladina z zastavo v spremstvu svojih gg. učiteljev. Tu je pozdravil gosp. župnika najprej mnogospoštovani gospod nadučitelj Ivan Kogej, želeč, naj jih Bog sprejme in ohrani mnogo lét v tej veličastni novi službi ter jim podelj vsega, kar neutrudnemu delavcu življenje olajšuje, in konečno jim izroča šolsko mladino, katero jim bo voditi po ternjevi poti sedanjega življenja po večno plačilo v sveti raj, ter jim zakliče: Dobro došli! Preč. g. župnik so se g. nadučitelju prav priserčno zahvalili in mu zaterdili, da jih je šola vedno veselila in da so bili in bodo vselej prijatelj spoštovanemu učiteljstvu in šolski mladini. Potem je nagovorila preč. g. župnika učenka II. razreda ter jim v znak spoštovanja podala šopek cvetic. Ko so na to č. g. župnik dali v cerkvi blagoslov z Najsvetejšim, bila je slavnost za ta dan končana.

V nedeljo, 5. nov. pa je bila slovesna „inštalacija.“ S sprevodom iz župnišča v cerkev šle so belo oblečene deklice in mnogo čč. gg. duhovnov spremljalo je velečast. gosp. slavljenca. Slavnostni govornik so bili preč. g. kanonik in dekan Jan. Flis, kateri so s prekrasnim in ginljivim govorom čedi predstavljali novega v. č. pastirja. Ker so na Brezovici ravno sedaj nove in ne še dovolj izvežbane pevke, naprosil je g. nadučitelj svojega soseda, g. dobrovskega nadučitelja M. Ranta, da je s svojimi pevkami lepo oskerbel petje, kar je storil drage volje; hvala jim preserčna! Tako se je lepo končala slavnost.

Č. g. župniku pa podeli dobrotljivi Bog obilo blagoslova pri vsem njihovem delovanji, da njihov trud obrodi naj boljšega sadú! In ker je župnija zelo obširna, jim želimo kmalu doželjenega pomočnika.

Solun. 5. novembra 1893. (Dobrotna previdnost Božja v prid bulgarskih sirotic.) (Dalje) Izvedel sem, da turški bej hoče posestvo prodati in sicer nekemu bogatemu, albanskemu pastirju, mozlemu, s katerim se je že zaradi cene dogovarjal. Govorilo se je splošno v Pavlortsih, da je že albanski muhamedan očitno rekel, ko bode posestvo kupil, da ga hoče spremeniti v velik pašnik za svojo mnogobrojno čedo, in cerkva da bo služila tudi za hlev; naselnikov ne potrebuje, vsi bodo morali dalje proč, To, seveda, bilo bi za marsiktero famlijo silno bitko. posebno pa, da tudi cerkev izgubijo, celo še, da bode postala hlev za živino! Berž ko to slišim, nisem več imel mirnega serca. Poln zaupanja na milega Jezusa v najsv. Zakramentu rečem: „Ne, to pa ne smé biti resnica, da bi se reklo, cerkva v Pavlortsih je hlev, občine katoliške ni več tam, kjer se je najsvetejši daritev opravljala, da bode tam moslim znabiti klel na kristjane in namesto hvalnih pesem, s kterimi se je edino pravi Bog častil, se slišale besede, ki Boga žalijo; — ne, to ne smé biti, da postane dom Gospodov — sveta in blagoslovljena hiša Božja nečedni hlev živinski, in da se čeda Gospodova od tod prežene in da Pavlortsi — selo katoliško — po-

stane muhamedanska vas!*) — Tako si mislim in tudi sklenem, urno na delo se podati. Ne ostane druge pomoči, kakor, da jest kupim to posestvo za Evkaristinsko napravo, za sirotišnico itd.

Na mnogoverstne dobroserčne ljudi se obernem ter prosim, naj z molitvijo, ako ne morejo z miloščino, pomagajo v tej zadevi. To je bilo ob koncu meseca aprila predlansko leto — v začetku milega meseca Marijinega — lepega majnika, ko izročim to tako pomenljivo zadevo pod brambo ljube Matere Božje ter se začnem dogovarjati o ceni tega posestva s turškim bejom, akoravno nisem imel veliko denarja v rokah. Obljubil sem pa Jezusu v najsv. R. T., ako se srečno vse vravná, da hočem Njemu prav lepo hiško — lepi tabernakelj preskerbeti, Mariji prečisti Devici pa obljubim, na primernem kraju lurško votlino z lepo podobo postaviti, in sv. Jožefu lepo podobo v Pavlortsih — v cerkvi na ikonostaz (prostor za podobe na steni, ki loči svetišče od ladije cerkvene, se imenuje ikonostaz). Nisem se motil v svojem zaupanju. — Naš ljubi Izveličar je na prošnjo lurške Matere Božje in sv. Jožefa pomagal. Od več strani sem kmalu dobil denarja, posebno pa velikodušno darilo sem dobil od nekega čast. gosp. duhovna v Italiji, da sem se le čudil, ker on je svojo celo lepo dedščino, ki jo je imel in kar si je prihranil — vse vse mi je izročil, ko je spoznal, zakaj se tukaj borim, — in le tako sem zamogel s turškim bejom pogodbo skleniti, vse plačati in na praznik vnebovzvetja Marijinega (po orient. koledru 27. avg. predlansko leto) popolnoma, po postavni poti celo posestvo prepisano za evkaristinski zavod in dobrodelne naprave. Dvojno oblubo sem že tudi zamogel spolniti — lep tabernakelj sem preskerbel in podobo sv. Jožefa; za lurško Mater Božjo se prostor pripravljaja, in ako ljubi Bog pomaga po dobrotnikih, da za silo nekatere poslopja — hlev itd. tako vravnám, da bode prostorna, akoravno uboga sirotišnica, bodo prihodnje leto v mescu sv. Jožefa — s podobo lurške Matere Božje prišle sestre s siroticami in tamkaj v strahu Božjem in v priprostem življenju se odgojevale, nekatere bodo pozneje učiteljice za deklice po vaseh, dve ste že prav dobro začeli ta lepi poklic, druge imajo veselje da postanejo sestre, druge pa dobre kerščanske matere.

Veliko bodo tedaj dobre učiteljice po vaseh z naukom in zgledom misijonsko delovanje podpirale, ktere pa Bog v zakonski stan pokliče, bodo gotovo ložej svoj težavni poklic kot kerščanske matere in gospodinje spolnovala. Kolika sreča je takošen zavod v Macedoniji za uboge deklice, se tudi lahko iz tega spozna, da so uboge sirotice res pomilovanja vredne v tej deželi; ker sirota, ako ima še enega od staršev, očeta ali mater, se hitro ko je priložnost po tukajšnjih navadah v zakon podá in majhna sirotica se pervemu, ki se oglasi izroči, ki jo vzame za svojega otroka, da mu pozneje ko doraste, s težkim delom to poplačuje, kar je za njo v mladosti skerbel; ako je pa deklica že petnajsto leto doveršila in postane sirota ter mora v službo, je večidel, ker so katoliški Bulgari ubogi, službo le pri razkolnikih ali celo pri kakšnem turčinu dobiti, kjer je pa večidel v veliki nevarnosti, da z lilijo nedolžnosti zgubi tudi necen-

ljivi dar sv. katol. vere; zato je velika sreča, da zamorem sirotišnico na deželo prestaviti; tamkaj je živež bolj po ceni, kraj bolj zdrav, kakor tu v Solunu, voda dobra itd., mogoče mi bode, da s tistimi stroški, ki jih tukaj imam, veliko večji število sirotic sprejeti, blizo še enkrat toliko, kakor tukaj; tudi bode ložej, da se deklice bolj po domače odgojujejo, da priproste navade bulgarske, ki so dobre, ohranijo, od tistih pa, ki so škodljive, se odvrčajo, da se tudi poljskega dela privadijo; zato bi pa prav rad, ako mi ljubi Bog zopet po dobrih sercih pomaga, berž ko mogoče, to sirotišnico otvoril v Pavlortsih; ne upam se veliko in lepo sirotišnico še zdaj staviti; ako je Božja volja, se bode v poznejših letih na to mislilo, sedaj pripravljám nektera poslopja, ne daleč od cerkve, ki so tudi za hlev služila, da se za silo iz lesa večinoma edno nadstropje dostavi in dobim lepe prostore sobane, tako da bode mogoče veliko več sirotic sprejeti, kakor tukaj; ne bode veliko stroškov prizadelo to delo, ki se je pred 7 tedni pričelo. Vender sem sedaj v zadregi, ker moji znani dobrotniki so veliko, veliko že štorili in hvaležno bodem vsaki dar sprejel; nedolžne deklice in sestre molijo za dobrotnike in tudi pri daritvi sv. maše niso pozabljeni.

(Konec nasl.)

Iz Bosne (Zahvala in poterdilo.) Hvala Bogu! prejeli smo 36 gl. 50 kr. za zidavo velepotrebne nove cerkve sv. Jožefa. V veliki stiski in silni potrebi so zopet došli po ljubi „Zgodnji Danici“ zbrani milodari, sedaj, ko moramo za poslednjo peč cerkvene opeke, derva in opékarje izplačati.

Gospod Bog stoterno plačaj vsim blagodušnim dobrotnikom in dobrotnicam te sirotne rimo-katoliške župnijske cerkve med drugoverci! Jezus, Marija, Jožef vsim obilno vračajte sedaj, vselej, v smertni uri in v sv. nebesih!

Verni rimo-katoliki, zbrani v cerkvi sv. Jožefa mnogokrat iskreno združeni opravljajo molitve in priprošnje za dobrotnike te istinito uboge in potrebne hiše Božje. Vsaki torek in saboto v Adventu bo zornica s sv. mašo in sv. rožni venec za vse dobrotnike in dobrotnice te cerkve. Božja milost in dobrotljiva previdnost vzbudi in nakloni še dobrotnikov in milodarov, po priprošnjah Marije Device in Njenega ženina sv. Jožefa, da bi zamogli to zimo še kamenje in stavbeni les plačati in na cerkveno stavbišče pripraviti ter spomladi začeti stavbo dostojne cerkve v slavo Jezusu, Mariji, Jožefu.

V Prjedoru, 29. novembra 1893.

Rimo-katolički župni ured:

O. Antun Babić, župnik.

Br. Alfons Marija.

Oče napuh!

Čujmo, kaj pri nekaki méri pravi glasoviti italijanski pisatelj Sforza Pallavičino o napuhu:

Napuh ima več stabel in, ki so n. pr.: Častilakomnost, ktera se nezmérno derví po časti, častnih stopnjah; — domišljavost, ktera se pase z domišljeno hvalo, slavo in češčenjem; — ošabnost, ktera z zaničevanjem vsih družih le sama hoče kaj veljati; — révsavost, ki vse tuje zasluge in prednosti kot nič otesa; — prederznost, ki hoče imeti več pravic kot ji pristuje; — zavidnost, ki se ujéda in pisano gleda, če se

*) Kaj bo neki z lepo cerkvico ljubljanske sedanje bolnišnice, o ktere osodi se marsikaj govori, ko se bo bolnišnica preselila. Bog jo vari kake nečasti.

drugim dobro godf; prevzetnost, ki zoper vse nos viha in nihče ni vreden, da bi ga kuže povohal, le ona sama je kaj, vse vé in zná. Ima pa napuh še nekaj družih fačukov, kakor so: gizdavost, ki se nezmerno ponaša z vnanjostjo, z obnašo, obleko, kakor páv; pri mladini, slabo odgojevani, je gizdalinstvo, ki neizrečeno samo sebi dopade, svoje bivše predstojnike zaničuje, duhovnov ne pozdravlja, stare, slabo oblečene zasmehuje; — prešérnost, večkrat pri nekoliko odraščelih neolikanih, nikomur mirú ne dá, vozove na streho nosi, — druge poškojuje, draži, kjer more, zabavljive spise v časnike piše — to ljudstvo je večidel zelo zaverženo, pa navadno že zgodaj pri tistih kruha prosi, ktere je poprej ošabno zasmehovalo; — širokoustnost, ki vse pretira, neotesano laže, se kahljá in debelo smeja, ponižnost in spodobnost zaničljivo dela.

Poslušajmo še, kaj poje nesmertni pevec, veliki Dante Alighieri o prevzetnejih v vicah!

Povprašal sem ga: ¹⁾ „Učenik, kaj trope Pomenjajo, ki mi gredó nasproti? — Oči so nekam motne mi in tope.“ — Odverne mi: „To tebe naj ne moti: Zarad bremena klanjajo navzdoli Glavé, nesoči jih po stermiti poti. Poglej natančno jih! — Ljudjé oholi So to, ki vzdihajo pod težo skale; Toliko, da ne padajo v zli bóli. Glavé ponosnih so: Um zapeljale Ošabne misli so jim: pri tej priči So od resnice se oddaljevale!²⁾ Ne vidite, da revni smo červiči, Rojeni, da se vzdignemo v nebesa K Pravici ³⁾ kot metulji, kakor ptiči? Čemu ošabnost dušo Vam pretresa? Kot červi zdite se mi nerazviti, Zabubljeni v ostudna še telesa!“ ⁴⁾ Kot kip, ki mora slopovjé nositi, Tramovje, streho al' drugo težilo, Pod težo se kolena mu šibiti,⁵⁾ Celó gledalcu se pri sercu milo Stori, ko gleda navidezne bóli.⁶⁾ Tako se tudi meni je zgodilo! Otožno so povešali navzdoli Glavé, več ali manj, kakoršno bilo Je njihno breme. A kdorkoli Najmanje je terpel od vseh, se zdelo Mi je, da hoče reči: „Več ne morem!“ ⁷⁾

¹⁾ Vodnika, ki je pesnika vodil po vicah.

²⁾ Slabi razum, na kojega so se v svoji ošabnosti preveč zanašali, jih je zavedel, da so se od Resnice (Bogá) oddaljevali.

³⁾ K Pravici, k Bogu.

⁴⁾ Človeška duša je ustvarjena, da po smerti kot pisan metulj poleti k Bogú; duša prevzetnikova pa je kot ostudna huba, iz katere se ni zlezel metulj.

⁵⁾ Kip je tukaj človeška podoba, ki nosi pri palačah itd. obloke, slope itd. Ako nosi tak kip (karijatida) veliko pezo, zdi se, kakor bi se mu šibili kolena in vsled te navidezne muke se tudi gledalcu zdi hudo.

⁷⁾ Celó, ki je najmanj terpel, se je zdelo, da hoče reči: „Več ne morem terpeti.“ To se pravi, celó kazen onega, ki najmanj terpi, je nepopisno strašna.

Za Božič.

Kerščanski junak.

V deželi presveti s kervjo pokropljeni
In s potom človeka-boga posvečeni
Duhovnik je živel pobožen in svet,
Ljubezni do božjega vzornika vnet.

Duhovnik ta sveti se zval Rafael je.
Njegovo je bilo najljubše veselje,
Včlovečenje božje moliti klečé,
Podajati Jezusu svoje sercé.

Zveselil se njega je Jezušček mali
In venec v plačilo pripravil mu zali,
S katerim ovenčan v nebesa je šel,
Na zemlji pa bode na veke slovel.

Da smel je za njega mučenec postati,
Za rojstvo Gospodovo kri prelivati.
To venec je krasen, ki vedno blišči,
Na zemlji do konca v nebesih vse dni.

Na blaženem mestu, kjer Bog je nebeški
Prišel nas odrešit v podobi človeški
Za rojstvo Gospodovo kri je on lil,
Zato zdaj plačilo je večno dobil.

Prišel je po noči tje vneti častilec
Včlovečenje božje čistit; a morilec
Ga vstrelil zavratno je z zlobno roko,
In pal je kerščanski junak na zemljó.

Prejel za Boga je plačilo kervavo,
Zato pa zdaj vžival nebeško bo slavo
Vsled božje ljubezni kervav mučenik
Kerščanstvu v nebesih bo nov priprošnjik.

Dijak.

Blaženi Devici Mariji za mladega dijaka.*)

(Po latinskem izvorniku. Prim. „Danico“ 1893. št. 44 str. 349.).

Sveta Devica in Mati, krasota in dika Karmela!
K Tebi molitve iz serc vernih zemljanov kipé.

Nežen mladenič se trudi po ternjevi poti življenja,
Mila Devica! roko Svojo mu krepko podaj!

Tvoja desnica v viharjih življenja ga mladega vodi,
Kajti le Tvoja pomoč svetnih vezij ga otmé.

Lilija bela naj čelo in senci njegoví ovija,
Venec dišečih cvetlic glavo in lasce krasi.

Noga njegova naj varno po tratah zelenih hodeva,
Mati premila! temè nočne obvari ga Ti!

Žarna svetloba minljivih stvari naj mu duše ne mami;
Žalost velika vselej, prazen če blesk veselí.

Naj mu nšesa nikoli ne polnijo gerdi glasovi,
Čerke spohotnost vzbujóč prijajo oku nikar!

*) Pričujoči spev poslal nam je blag mladenič v zahvalo, da smo v „Danici“ priobčili latinski izvornik. Pripomni pa, da je pesem poslovenilo še 10 drugih dijakov, in da je naj boljša prestava dobila drugod zasluženó mesto.

Čiste naj bodo oči i ušesa i ustnice čiste,
Čiste i misli, serce vedno ohrani naj si.

Kakor so nekđaj mladeniči v peči ognjeni veseli,
Ko jih objemal je plam, Božjo prepevali čast;

V boji na pornem naj slavo mladenič Mariji prepeva:
Ave Marija! roko v boji mi hudem podaj!

Naj si ohrani nedolžnost v pogubnih valovih življenja,
V trumo nedolžnih prištet gledal, slavil bo Boga.

L.

Razgled po svetu.

Francija je dobila novo ministerstvo, ki se nagiba na desnico; predsednik mu je Perier. Imenujejo to ministerstvo koncentracijo proti socializmu, zato radikalci ter prekucuhi že pihajo zoper taisto, kakor na Nemškem judje in liberaluhi zoper odpravo nečloveške postave, ki jezuitov ne pusté v deželo.

Doba novih ministerstev. Tudi na Mladolaškem in Mladoserbskem so si te dni snovali nova ministerstva.

Španjsko. Vsa provincija Sevila se je une dni o provincijalnem cerkvenem zboru posvetila najsvetejšemu Jezusovemu Sercu. — To je posebno primerno in potrebno sedanji čas, ko se tako silno z besedo in z djanjem greší zoper Boga in Zveličarja. Naj bi Bog, milostni Odrešenik z močno milostjo spreobernal naša serca!

Magyarasko. Framasoni in rudečkarji na Ogerskem ne rogovolijo samo zoper katoličanstvo, ampak tudi zoper avstrijanstvo, saj tem burovžem je oboje enako zoperno. Republikanar Hermann je očitno izrekel, da njegova edina naméra je ogerska neodvisnost, ločenje od Avstrije in njene hiše, ter je naravnost preslavljal rovarstvo. Čutiti pa je, da na Francoskem in na Nemškem med previdnimi začenja druga sapa véti, kakor med nekterimi framasoni na Ogerskem.

Umerl je prelat dr. Sebastijan Brunner, mnogo učen, za Cerkev in kerščansko življenje jako zaslužen mož. Pobralla ga je ostarelost (marasmus senilis) starega blizo 79 lét (roj. je bil 10. grud. 1814 na Dunaju.) Kot pisatelj, vstanovitelj dunajske „Kirchenzeitunge“ ter več učenih dél je močno sloveč. Bog mu daj večni mir!

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec grudan (december)

a) Glavni namen:

Sv. Cerkev na Španjskem in Portugalskem.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Dalje.)

To je tudi posebno, kar zahtevajo sv. Oče v omenjeni okrožnici že po vseh katoliških Španjcev; to so ti tudi većinoma in z veseljem zverševali; da se to stori od vseh in popolnoma, ravno za to pro-

simo mi ta mesec milost presv. Serca. Potem bo Španjska popolnoma vredna častnega priimka, — namreč katoliškega, — katerega si je nekđaj od sv. Stola za svoje kralje pridobila, potem bode terdna v veri in zedinjena v boju za njo, v medsebojni ljubezni in pokorščini do Petrovega naslednika, središče edinosti.

Med tem, ko nosi Španjska ime „katoliške države“, odlikovana je bila v kralju svojem Portugalska dežela s častnim priimkom „najverniše države“, katero ime si je hrabro ljudstvo z besedo in djanjem prislužilo. Vendar kervavi Portugalska in Španjska dandanes vsled marsiktere hude rane, prizadete ji v nrvskem in verskem oziru. Da, zares mučno je vsakemu pravemu prijatelju te lepe dežele in tega poštenega naroda, primerjati sedanje njegovo stanje z dnevi njegove sloveče preteklosti, njegove nepriemerljive duše.

„Včasih razširjali so vaši kralji svoje kraljestvo čez Azijo, Afriko in Oceanijo.“ pravijo Leon XIII v svoji okrožnici do portugalskih škofov z dne 14. kimovca 1886, „červavno se nahaja Portugalska na skrajnem koncu iverskega polotoka in so njene meje ozke; to ni majhna slava; za nobenim slavnim narodom ni zaostajal Portugalski, mnoge je celo glede veljave še prekosal Seveda pa takrat tudi ni tako mislil na razširjevanje svojih mej, kakor na oznanjevanje kerščanstva. Razun podobe petih ran Jezusa Kristusa, ktera se je nahajala na državni zastavi, obešali so navadno vaši predniki tudi sv. Križ na svoje barke, da so se v bitkah k njemu zatekali in se njemu izročevali, ter smemo upati, da so pridobili svoje velike zmage, ktere še dandanes občudujemo, bolj s pomočjo sv. Križa, kakor pa z orožjem.“

Kako se je vse to predručilo! kako zelo je padla Portugalska, odkar je minulo poldrugo stoletje, t. j. od časa, ko je hotela revna luč tiranstva deželo zoper njeno voljo in z vso silo osrečiti; od časa, ko je postala žertva protikerščanske prekucije, peklenke ločine prostozidarstva v nesrečnem boju proti veri. V političnem oziru je Portugalska dežela nič; v verskem oziru pa se še sedaj ne čuje nič o vzbujenju iz stoletnega spanja mračnosti, o vstajenju iz ponižanja poveršnega, napačnega razsvitljenja. Dandanes ni je skoro dežele, bodisi neverske ali krivoverske, v kateri bi bila sv. katol. Cerkev tako stiskana, kakor v Portugalski, kjer bojda vlada liberalizem in stanuje ljudstvo, ki se najverniše imenuje. Dežela, ki je poslala nekđaj sv. Frančiška Ksav., apostola indijskega in japonskega, in tako mnogo njegovih posnemalcev v svoje pomorske pokrajine, oropala je med tem verske redove vsega imetja ter jih pokončala; na Portugalskem je ropanje cerkvenega blaga na dnevnem redu in skoro po postavi določeno, razširjevanje nevere pa in krivoverstva popolnoma neovirano in v najvgodnišem stanju.

Klubu temu pa dremlje še stara portugalska vera v ljudskih množicah, ki so še katoliške in cerkvi bolj podveržene, kakor bi si pri tako žalostnih javnih razmerah mogli misliti. To kaže se prav posebno v vgodnem vsprejemu in v rasti, katero vživa na Portugalskem molitveno apostoljstvo in pobožnost do sv. Jezusovega Serca. Manjka verno ostali deželi in ljudstvu sploh le še popolna vernitev k verskemu življenju, k kerščanskemu življenju.

Da se to zgodi in „se vse po sreči zopet iz-

ide,“ pravijo Leon XIII. „prosimo pomoči z neba in zatecimo se pred vsem k onemu večno tekočemu studencu božje milosti, k sv. Sercu našega Odrešenika Jezusa Kristusa, k kateremu goji Portugalska veliko in starodavno pobožnost in prosimo za priprošnje brezmadežne Božje Matere Marije, ktere po sebnega varstva se veselí Portugalska država.

Molitev.

Gospod Jezus Kristus! V družbi z ono božjo voljo, s katero si prinašal sam Bogu slavo nekaj tu na zemlji po svojem presvetem Sercu, in jo še sedaj prinašaš brez prenehanja v presv. Rešnj. Telesu po vesoljnem svetu do konca dni, in v posnemanje sv. Serca presv. vselej brezmadežne Device Marije, darujem ti danes in vsaki trenutek tega dne vse svoje namene in misli, vse čustva in želje, vsa dejanja in besede. (100 dni odpustka enkrat na dan, Leon XIII 1885.)

Posebno pa ti jih darujem za sv. Cerkev na Španskem in Portugalskem in za vse v tem mescu in današnji dan družbenikom molitvenega apostoljstva priporočene zadeve.

O sladko Serce mojega Jezusa, daj, da te vedno bolj ljubim. Amen. (Vsakrat 300 dni odpustka in če se vsak dan moli, enkrat v mescu popolen odpustek. Pij IX. 26. l. 1876.)

Sladko serce Marijino, bodi moje rešenje. (Vsakrat 300 dni odpustka. Pij IX 1852.)

O sv. Jožef, predpoda in patron častivcev sv. Jezusovega Serca, prosi za nas! (100 dni odpustka enkrat na dan, Leon XIII. 1891.)

Sv. nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, zvel. Peter Kanizij, prosite za nas!

b) Posebni nameni.

12. **S. Sinezij.** Brezverski, pijančevanju in prepiru vdani očetje in matere. Premaganje velikih težavnosti pri zidanju mnogih mestnih cerkvá.

13. **S. Luetja.** Vzderževanje dobrega duha v duhovnih bratovščinah. „Pospešitelji molitvenega apostoljstva.“ Kerščanske materinske bratovščine.

14. **S. Špiridijon.** Kristjani v službi judovskih družin in obertnij. Podpore vredni, pridni dijaki. Ovirana spreobrnjenja.

15. **S. Valerijan.** Obvarovanje pred razuzdanostjo spiritistov. Obnovitev dobrega sporazumljenja. Bolehni, s'abotni otroci.

16. **S. Evzebij.** Duhovni in obhajanci. Vredno praznovanje sv. skrivnosti. Večja gorečnost v cerkvenih zvezah.

17. **Tretja adventna nedelja.** Zaupanje na svet odrešivno Odrešenikovo voljo. Nemudna djanska zveza katoličanov nasproti socijalnim demokratom.

18. **Pričakanje Kristusovega rojstva.** Zelo važne redovne zadeve. Uspešno delovanje po šolah in vzgojevalnicah.

(Konec nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad, in brezverstvo, prešest-

vanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Priporočam se v bratovsko molitev, da bi se neka huda zadeva na dobro obrnila. — Ponižno prosi neka mati vse družbenike Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca, da bi pomagali prositi Njo, ki deli dušne in telesne dobrote, pomoči v prav velikih časnih potrebah, pa tudi v dušnih nevarnostih. Kličete torej sama: „Oh ljuba naša Mati, pomagaj nam, da bomo mogli to prestati; vsaj obupati nas ne pusti.“

Listek za raznoterosti.

Umerl je č. g. Fr. Smrekar, vikar v Medani. Bog mu daj večni mir!

Na povabilo sv. Očeta, kakor naznanjajo, odrine župnik Kneipp še to zimo z Wörishofna v Rim.

V Skočidolu na Koroškem sta od 21. do 29. novembra sv. misijon opravljala čč. oo. jezuita Doljak in Tomazetič. — Od 2. do 11. grudna pa vodita ravno ta čč. oo. sv. misijon v Doberlevesi. — Slava skerbniim gg. župnikom, ki ubogemu ljudstvu tako potrebni misijon oskerbljujejo, kakor verlim aposteljom, ki ga vodijo!

V Berlinu je državni zbor s 173 proti 160 glasovom zaverigel tisto nečloveško postavo, ki oo. jezuitov ne pusti v deželo. Pravica na zadnje le zmaga!

Za novo leto. Velika pratika pri Blaznikovih naslednikih. V tem letniku za 1894 so podobe: Leona XIII. papeža; nadvojvoda Franca Este, in nove cerkve Marije pomočnice na Brezji z dotičnimi spisi, kar letošnje „Pratiko“ še bolj zanimivo dela in priporočuje. Cena 15 kr.

Pomladni glasi, slovenski mladini, III, vredil Al. Stroj 1893. S podobo sv. Očeta na čelu. Obseg: Leon XIII. Mladini! Rana smert — pa dolgo življenje. V nebesih po sv. birmi. Gozdni križ. Zaklad v hruški. Gospod iz Tersta. Cena 20 kr. broš.; vez. 30 kr. — Za letoletna darila priporočeni vsi zvezki.

Ljubljana pridno molí. Kakor poprej rožnovenske in blaženega Leopolda pobožnosti, tako se Ljubljanci zdaj pridno vdeležujejo zorniških opravil. Bog daj, da bi se zlasti veliki grešniki spreobračali in očistili za bližnji blagi Božič!

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: N. N. 10 gld. — Neim. dobrotnica 70 kr. — Č. g. Jak. Skubin v Dreženci 1 krono. — Neimenovan od ravno tam 2 kroni. — Č. g. kapl. J. K. 3 gld. — Neimenovan, ki se želi vdeležiti vsih 3 božičnih ss maš: 1 gld. — „Stava v Begnjah“ 1 gld. — „Moj Jezus, usmiljenje!“ 3 gld. — Č. g. J. K. v R. „pel fr.“ 3 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Št. Vida na Dolenjskem 1 gld. 24 kr. po potovki.

Za sirotišnico v Kočevji: čč. gg. Franc Birk, 10 gld. — Fr. Pokorn, kapl. 10 gld. — Jurij König, župnik v Vinici 5 gld.

Za detoljuba: J. J. 1 gld.

Za pogorelce v Altbachu: J. J. 1 gld 50 kr.

(Zaradi pomanjkanja prostora nektere druge reči prihodnjic.)